

بیمارستان یازولری
 اورنگار تورگه اداره
 اختیار لیدر. باصلمغان
 و اولو کیمرو قایتار لیماز
 مرفه سز خطلر قبول
 یدلماز آدرس آلاماشتروغه
 ۲۱ تین آلنور.
 آدریسنی آچق
 یازولری اوتنله
 آدرس سز مقاله ار
 درج ایدلماز
 برهملاب ۱۲ تین

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع
 وبيع وصلوات ومساجد يذكر فيها اسم الله
 كثيرا ولينصرون الله من ينصره ان الله لقوى عزيز

دین و معیشت

زمان تا عیسی ۳۱ دیکابر ۱۹۰۶ سنه سنده
 دوامی ۶ نچی سنه

هفته ده بر دفعه یلغه ایلی نسخه نشر اولنور، دینی
 علمی و سیاسی ژورنال در.

اورنبورغ
 و باشقه شهرلرگه
 بلاتفریق
 سنه لك بهاسی ۴ سوم تین
 یارم سنه لگی ۲
 وچ آیلغی ۱ ۲۰
 بر آیلغی ۵۰
 چیت مملکتلرگه
 سنه لك بهاسی ۶ سوم
 یارم سنه لگی ۳
 اورنبورغ ژورنال
 «دین و معیشت»
 تیلفون نومر ۲۸۶
 برهملاب ۱۲ تین

اورنبورغ و باشقه یرده اولان شاگردلرگه بلاتفریق یلغه ۳ سوم یارطی یلغه ۱ سوم ۵۰ تین.

صحیفه فلسفه عبادتکده ردیه

t.me/schifeleribiz
 u.u8686@gmail.com

بو اثر محترم محمد صادق حضرت عثمانی نك صوكت
 وقت لرده غنه یازغان اثری اوله رق غایت حکمی
 و علمی نادره المثل بر رساله در.
 زمانه زده فلسفه بیاعلری و حکمت بقال لری چوق
 اولدقندن شوئلره قارشو تور مق ایچون هر بر اهل
 دیانت که بو کتابدک بر نسخه سنی بولندرق ضرور در.
 رساله دین و معیشت اداره سنده ۱۵ تیندن پوچته
 ایلان ۱۷ تیندن صائله در پوچته مارقه سی هم مقبولدر.

فهرست

- مسئله .
- توجیه
- میق یبارو.
- بیکییف . . . . .
- قرآن ترجمه سی حقنده
- طیب یداوی . . . . .
- تورلی خبرلر.
- خارجی خبرلر.
- اورنبورغ خبرلری.
- داره دن جوابلر

***

I

لامعه ايمانقولوا نام بر معلمه امضاسيله سؤال:
بزنگ مسجدمز ايكي قاتلى. رمضان شريفده،
شول مسجده ايرلر اوستكى قاتده، خاتونلر آسقى
قاتده نماز او قيمز. امامز بر بولا. امام، خاتونلر غده
امامتني نيت ايتنه. بزنگ نماز مز بوزلميمى؟ (اخرو
هن من حيث اخرهن الله) حديث شريفينه، خاتونلر
مخاطب بولامى؟ ايرلر ننگ نمازى بوزولامى؟ بوزلسه
نيك بوزولا؟ بوزولماغانده نيك بوزولمى؟

اداره - فقهاء كرام، محاذات برله ايرلر نمازى ننگ
فاسد بولوينه اون شرط بلكه اون ايكي شرط
بيان ايتمشلر. شول شرطلر طابلقانده غنه ايرلر ننگ
نمازى فاسد بوله در. اول شرطلر ننگ جمله سندن:
ايرلر ايله خاتونلر آراسنده حائل (پرده) بولماو چيلقدر.
بو مسئلهده ايرلر ايله خاتونلر آراسنده ايرلر گه
نسبة ايدهن خاتونلر غه نسبة توشام بولغان نرسه
حائلدر. شونك ايچون، ايرلر ننگ نمازلى بوزولميدر.
و شرطلر جمله سندن اير ايله خاتون بر اورنده
بولودر. اگر برسى يوقارى برسى توبان بولوب
اورنلر باشه، بولسه هيچ برسینگ نمازى بوزولميدر.
(و شرطوا كونها عاقلة وكونهما فى مكان واحد) ردالمحتار
ج ۱ صحيقه ۴۰۵. يعنى فقها كرام، ايرلر ننگ محاذات
سببلى نمازلى ننگ بوزلوينه، محاذيه بولغان خاتونلر
عقللى بولوينى هم اير ايله خاتونلر بر اورنده
بولولرينى شرط ايتديلر ديمكدر. ايندى امام بولغان
كشى خاتونلر غده امام بولرني نيت ايتكچ خاتون

لر ننگده نمازلى بوزولميدر.

(اخروهن من حيث اخرهن الله) حديث شريفى
ايله مخاطب بولغان كشىلر ايرلر در. يعنى سز اير
بولغان كشىلر، خاتونلرني الله تعالى آرتده قالدراغانه
آرتده قالدريگز ديمكدر. بو حالده مخاطب ننگ ايرلر
ايدىكى ظاهر در. (وهوالمخاطب به دونها فيكون
هو التارك لفرض الهمام دونها فتفسد صلاته دون
صلاتها) هدايه فى الاقامة. يعنى بو حديث برله مخاطب
بولغان كشى اير كشىلر خاتونلر توگلددر. شونك
ايچون شرايطى طابولغان محاذاتده ايرلر اوزلر
فرض مقامنى ترك قيلغان بوله ارده ايرلر ننگ نماز
لر فاسد بوله خاتونلر نقى بولمى ديمكدر. اما بو
مسئلهده محاذات شرطلر طابلقانچ محاذات بولميده
هيچ نمازنده فاسد بولميدر.

II

اندجانده ناشكندلك قارى معى الدين خواجه
قارى اوخلى طرفندن سؤال.

بزم تر كستان مملكتهمز ده بازار ده دكانده اولتورغوچى
اولسون خواه اهل كسب اولسون مذكور لر ننگ
افسقاللر مذكور آدملردن بر مقدار آنچه جمع
قيلورلر. بهار وقتى بولگانده خدايى صدقه ياكه
درويشانه قيلورمز ديرلر. هر صورتده مذكور آنچه
صدقه بولسه ترك. ايكن بو افسقاللر بو جينالغان
آقچهنى خراجات قيلوب مكمل آشاو اچو نرسه لر
آلوب بعض بر زيار تكاهلر غه باريب مذكور نرسه
لرني آشاب ايچوب تمام قيلوب قيلورلر. ايمدى بو
افسقاللر ننگ مذكور آنچه لرني صدقه ديب جيناب

مستحقين بپرمای اوزارينك آشامقاری شرعا درستمو؟
درست ایسه مو؟

اداره - آچه بیروچیلر رضالقلاری برله بیروگان بولسه لر، بیروگان آچه لرینی صدقه واجبه دن حساب فیلماسه لر، بلکه نافله و بر تبرع حساب ایتسه لر اقسه لارنك اول آچه لرغه کیف صفا فیلوب آشاب ایچوب تمام ایتولاری شرعاً درستدر. زیرا غنی گه صدقه فیلو درستدر. آنده هم نوع قربه وارددر. (و صرح فی الذخیره بان فی التصدق علی الغنی نوع قربه دون قربه الفقیر) ردالمحتار ج ۳ صحیفه ۶۶۸ کتاب الوقف. یعنی غنی گه صدقه فیلوده فقیر گه صدقه فیلوده غنی قدر قربه بولماسه ده نوع قربه واردیمکدر. اما بیروچیلر بیروگان آچه لرینی واجبه دن حساب فیلماسه لر آوچی اقسقاللر بای بولسه لر مذکور بیروچی نك ذمه سندن واجب ساقط بولمیدر. زیرا واجبه صدقه نك مصارفی وارددر. بایلر اگا مصرف توگلا ردر. فقط اقسقاللر واجبه صدقه غه مستحق بولورلق کشیلر بولسه همانده درستدر.

III

عبدالحق واحدف طرفندن سؤالدر.
۱ نچی سؤال زمان حاضرده بعض معاندین، خصوصاً باوروپالولر فخر عالم افندمز نك «صلی الله علیه وسلم» معجزه سی اولان انشقاق قهر واقعیه سینیه انکار ایدیه یورلر. اگرده ای «حقیقی یارلو ایله یاریلسه نچوک بزوم باوروپالولردن هیچ کسه کورمه مش» دیورلر. بولارنك بو اعتراض لرینه نه طریقه جواب ویرور گه کرهک؟

۲ نچی سؤال بزوم ملالرمز قربانلق سویه کنی صوغه تاشلارغه قوشالر، اگرده بر کشی صوغه تاشلاما پنجه فصداً آنکه بیرسه شول کسه نك قربانلقی قربان دن کیتهر می؟

اداره - ۱ نچی سؤال نك جوابی: بو اعتراضی ئله

قایچانوق فیلغانار. علماء اسلام آثما جواب هم بیروب کینک انلر. (فاما قول بعض الملاحده لو وقع هذا النقل متواترا واشترك اهل الارض کلهم فی رؤیتهم له ومعرفته ولم يختص بها اهل مكة. فاجاب العلماء عن هذا بان هذا الانشقاق حصل فی الليل. ومعظم الناس ینام غافلون والابواب مغلقة وهم مغطون بثیابهم. فقل من يتفكر فی السماء او ينظر اليها الا الشاذ النادر. ومما هو مشاهد معتاد ان کسوف القمر وغیره مما يحدث فی السماء فی الليل من العجائب والانوار الطوالع والشهب العظام ونحو ذلك يقع ولا يتحدث به الا احاد الناس ولا علم عند غیرهم بذلك مما ذکرناه من غفلة الناس عنه. وكان هذا الانشقاق اية عظيمة حصلت فی الليل لقوم ساء لوها واقتر حوا رؤیتها فهم يتأهب غیرهم لها.) خازن ج ۴ صحیفه ۲۰۲ فی سورة القمر.

یعنی بعض ملاحده نك: اگر آی یاریلوی واقعده بولغان بر اش بولسه، اول اش متواتر اوله رق آتی هر کم سویلر ایدی. هم بتون بر یوزنده بولغان خلق آتی کورگان بولورلر بلگان بولورلر ایدی. اول خبر اهل مکه ده گنه قالماز ایدی دیو اعتراضه علمالر جواب بیردیلر وایتدیلر: آی یاریلو واقعده سی تونده اولغان واقعده در. تونده ایسه کوب خلق غفلة یقوسنده بوللر. ایشکلر بیکلی بوللر اوزاری یورغان برله اورتنگان بوللر. کورکه قاراب تفکر فیلوچی ذاتلر آنلر بیک سیراک بوللر. مونه اوز زمانم زده عادة حکمنده اولان آی توتولو مسئله سی و شونک کبی کورده بوله تورغان یاقتیقلر ئله نینداین زور یولدزلر و باشقه ئله نیلر بوله در. حالبوکه آتی سویلاوچیلر احد ناس بولوب باشقه لر نك خبرنده ده بولمی. بوده ئلیگی تونده یقو وقتنک بولغانغه کوره در. بو آی یاریلو مسئله سی ده آتی صور اوچیلر غه آیه عظیمه اوله رق تونده واقع بولدی. باشقه لر یقوده قالدیلر دیمکدر.

۲ نچی سؤال نك جوابی ملالرنك قربان سویا گنی صوغه تاشلاوغه قوشولری، قرباننی احترام فیلو

و آنى حور كورودن صافلانو ايچون اينكان احتياطلى و تيوشلى سوزلر بدير. يوقسه سويانگى نيند اين يرگه طاشلانسه ده، شرطلرى طابيلوب ذبح ايدانگان قربان قرباندر. انكه طاشلاو ايله قربانلقدن چه ميدر.

IV

غولجهلى محمد ذاكر يواشنى طرفندن سو اللر. انچى سوال: بزم غولجه ده طاوغه ايگون صالحلر. شول ايگوننك اون بوطن بر بوطنى يوز بوطن اون بوطنى قطاي حكومتى آادر. شول قطاي حكومتى آغان بغدادى عشر دن كتار مى؟ يوقسه ير حقندن كيتار مى؟ قطاي حكومتى باشقه تورلى ير حقى آلميدر.

٢نچى سوال سنه وجهى اوزرينه طرناق كيسو ايچون بر وقت مخصوص وار ميدر؟ ايرته و كيچ طرناق كيسو بر حكومه مى؟ يوقسه برسنده فضيلت وار مى؟

اداره - انچى سو اللنك جوابى: قطاي حكومتى مصارفنك هيچ برسينه داخل تو گلدر. شونك ايچون انك آغان ايگونى عشر دن حساب قياونمى وقيلنور غه ده يارامى در. (باب المصرف هو فقير و دو من له ادنى شىء. و مسكين من لاشىء له. و عامل فيعطى بقدر عمله. و مكاتب. و مديون لا يملك نصابا فاضلا عن دينه و فى سبيل الله و هو منقطع الغزات. و ابن السبيل و هو من له مال لامعه) تنوير. يعنى زكوة و عشرنك مصرف لرى آزغنه نرسه سى بولغان فقير يا هيچ نرسه سى بولغان مسكين بولورغه يا كه امام المسلمين طرفندن تعيين قيلنغان عامل يا كه كتابه قيلنغان (از ادغى مالغه توقناغان) فل يا كه دينندن آرتق نصابقه مالك بولغان بورچلى كشى يا كه اسلام عسكرندن آيريلوب قالوب آنارغه قوشيلورغه حالى يتمگان عسكركشى يا كه بورطنده مالى بولوبده غربتده بولو سببلى مالندن فائده لنه آلمى تورغان كشى بولورغه كرك ديمكدر. قطاي حكومتى مجوسى حكومتى اولديغى ايچون

بونلرنك هيچ برسينه داخل تو گلدر. شونك ايچون قطاي حكومتى آغانند نيشقه اون بودقه بر بود عشر بيرورگه تيوشليدر.

٢نچى سو اللنك جوابى: بو زمان او قدر نچكه لكنى كوتاره تورغان زمان تو گل. فقط شواقدر اش وار هر هفته ده طرناق كيسو ميق كيسو مردار توك آلو غسل لنوب بدننى نازار تو تيوشليدر. آلاى بولمى ايكان اونبش كونده بر دفعه قيلورغه تيوشليدر. اما قرق كوندن اوزدروغه عذر يوقدر. (وفى القنية الافضل ان يقلم اظفاره و يقص شاربه و يحلق عانته وينظف بدنه بالاغتسال فى كل اسبوع و الافقى كل خمسة عشر يوما و لا عذر فى تركه و رأ الاربعين) ردالمختار ج ١ صحيفه ٥٨٩ آخر باب العيدين. معناسى يوقاروده ايتكانچه. اما جمعه كون جمعه دن صوك طرناق كيسو صاچ كتارونى افضل ديمشلمر. (الافضل حلق الشعر و قلم الظفر بعدها) درالمختار. آخر باب الجمعة قبيل باب العيدين. يعنى صاچ كتار و طرناق كيسو جمعه دن صوك افضل ديمكدر.

V

سهر اويازدى شايهرزا اولنك معلم مير عارفان البرخى طرفندن سو اللر
برنچى سوال: بزناك اولغه تجارت ايچون بر خريستيان كيلوب يورط توزودى. خريستيانلرنك پرسيتولنى پر از دنيك، كونلرنده مسلمان لر اور تاسنه بولغان شول يورنقه روحانى لر كيلوب سواتوى ژودا لرنى سيبكانلر هم شول اور امدهغى مسلمان لرنك عهوى قيلورينه مذكور يورطنك مارجه سى شول (سواتوى وودانى) صالحان شول قيونك نجس لنوى و نجس لنهوى ونه قدر توگو لازم بولاچغى حقنده محترم مجل كزده يقنده فتوى يازمق كزنى اوننه مز ايكنچى سوال بر آنا اوزينك بالالرنندن بر اوغلينه مقدار معين شرعى حصه سى قدر آچه بيروب اوزى (آنا) اولگاننك صوكنده ميراث آماو حقنده اوغلندن يازو آادر. شول اوغل آنا

سى نىڭ وفاتى بعدىدە شرعاً مېراث آللامى؟ ھىم
آلغان تەقدىردە كل سومادىن آللامى؟ ياپسە بو اوغل
چەتچاق آرتقان قىرىندىن گنە آللامى؟

۱۰چى سۇال: بىر امام عىد نمازىدە اواسكى
ر كەتتە قىل القراة تكبير زوائدىنى اونطوب ركوعە
كېتىكچاچ حاظرىنە كىللوب شول ركوع ايچىندوك مذكور
تكبير لارنى ايتسە: شول عىد نمازى نماز اولامى؟ ياكە
سجده سەو بىرلە تھام بولامى؟

اداره: ۱۰چى سوالنىڭ جوابى: (سۇالتوى وودا)
دىگان نرسەنىڭ اصلى بىزگە معلوم توگل. نجسامىكى دە
مىتىقن توگل. يعنى اول صوعە شرعاً نجس بولغان
خەم كىبى نرسەلەر فاتشدرلەرمى؟ حاصل اول صونىڭ
نجسامىنى سىبىدىن بولوى بىزگە معلوم توگل بىنا
عليه بو حقدە معلوماتى اولان ذوات كرامدىن تفصيل
ويىرسە مؤمن قىرداشلار مەزنىك مشكل لرى حل قىلنوغە
سبب بولور ايدى.

۲چى سوالنىڭ جوابى: شرعاً ارشدن مانع بولغان
نرسە دورت نرسەدر. آتانىڭ اوغلدىن مېراث الما
حقىدە آلغان يازوى بو دورتنىڭ بىرسىنەدە داخلى
بولمىدىر. شونىڭ ايچون اول يازو آتاسى اولىگچاچ
مېراث آلودن اوغلنى مانع بولمىدىر. ايندى مېراثنى
بو اوغل، اتاسىنىڭ سلامت وقتىدە اوزىنە مېراث
اورىننە دىب بىرگان حصەسنى تر كەبە قوشوب شول
مجموع سومادىن الامى؟ يوقسە اتاسىنىڭ بىرگانىنى
اتاسى طرفىدىن ھىبە قىلغانغە حساب ايدوب اول
صومامى فاتشدر ماينچە خالص تر كەدن گنە اوغل
حصەسى الامى؟ بو خصوصە عبارات فقھىيە كورە
آلدىق مگر قواعد شرعيە گە قاراغاندە آتاسىنىڭ
سلامت وقتىدە بىرگان مالىنى ولو مېراث اورىننە
دىب بىرسەدە آنى فاتشدر ماينچە خالص تر كەدن الورغە
حقى بو اورغە تىوشلىدىر.

زىرا آنا بولغان كىشى اوزى سلامت وقتىدە
اوغلنە نرسەسنى تەلىك قىلوب بىرەدر. شولاي

بولغاچ آنا اولامى بىرون اول نرسەلەر اوغلنىڭ
ملىكى بولوب قالەدر. اول نرسەلەردە آتانىڭ حقى فالمىدىر
بىنا عليه اول نرسەلەرنى من اولىگاندىن صوك تر كە گە
فاتشدر يىگىز دىمكەدە حقى يوقدر. ايندى آنا اولىگاندىن
صوك قالغان مال غنە ورثە آراسىدە تقسىم قىلنورغە
تىوشلى بولوب قالەدر. يوقارودەغى بياندىن آكلاشلىد
يغىنە كورە، بو اوغلدە مانع ارث بولغان نرسە يوق
ايدى. شولاي بولغاچ آنا اولىگچاچ قالغان مالغە بۇدە
وارث بولەردە شول مالدىن اوغل حصەسى الورغە
حقى بولەدر بىزىم بىلدىكىمىز شۇدر.

۳چى سوالنىڭ جوابى: سجده سەو ترك واجب
وتائىخىر ركن سىببلى واجب بولغان سجدهدر.
بو مسئلەدە اول سىببلرنىڭ ھىچ بىرسى يوقدر شونىڭ
ايچون بو نماز سجده سەوسىز اوك تھام بولەدر.
ھىم فقھاً كرام بو مسئلەنى (لو ركع الامام قبل ان
يكبر فان الامام يكبر فى الركوع ولا يعود الى القيام
ليكبر) دىب ذكر ايتىشلەر ايسەدە سجده سەو لازىم
دىمىگانلەر.

VI

ستاوراپول گوبرناسى قىرىە قامشېورتە مەلاھاجى
احمد حاجى طرفىدىن سواللەر:

۱۰چى سوال اموال السائمة صاحى اولان زىد
نىڭ حاجە اصلىەسندىن وتصرفىدىن زىادە اولارق،
مثلا مڭ صوم كاغىز آقچەسى بار بولا. ھىرىلدە مال
صاتوب مصرفىدىن زىادەسنى، شول آقچەنىڭ يانىنە
قوشا بارا. آقچەسى آرتوب كويىا بارا. قولىنە
آلتون وكەش آقچە حاصل بولسە كاغىز آقچەغە
تبدىل ايتوب صاقلى. سىببى ايسە بعض علمالرنىڭ
فتواسىنە بىنا كاغىز آقچە دگل. زكاة ايسە آلتون كەش
كە خاص بو كاغىز تىك آلتون كەش دان بدل عروض
حسابىدە، صاتو سودادە يورمگن حالدە، زكات واجب
دگل. دىو فتوالارىدر، ايندى قولمىزدە مەمول بولوب
يورگن كاغىز آقچەلەرغە آلتون كەش دان بدل
بولغان حالدە، سودادە يورمگان ياتوب تورغان

کاغز آنچه اردن زکات واجب بولورمی؟ یا که عروض حسابنده، سوداده بورسه واجب، بورسسه واجب دگل مو؟ واجب بولغان تقدیرده شول کاغز آنچه لرنی اوزین واجب صدقه دن بیرو برلان واجب ساقط بولور مو؟ بلکه آلتون که مشکه تبدیل ایتوب برو تیشلی بولور مو؟ انشا الله تفصیلا عیان و بیان بازار سز.

ایکنچی سؤال حدیث شریف (احدث لدنیاک کانک تعیش ابداء واحد لا خرتک کانک تموت غدا ایکنچی حدیث شریف (واعمل لدنیاک بقدر مقامک فیها واعمل لا خرتک بقدر بقائك فیها واعمل النار بقدر صبرک علیها واعمل لله تعالی بقدر حاجتک الیه اولگی حدیثنی «دنیا اوچون منگو تر کک ایتاچک کیک عمل ایت، اوزون عمر سور اچک کیک مال جمع ایت» دیو تاویل ایتساک حطام الدنیاغه مال جمع اتمگه امر و تحریض بولماز مو؟ و خالانکی جمع الدنیا مع التحریض مذموم و ایکنچی حدیث شریفکه خلاف بولماز مو ایسکان ایکنچی حدیث مفهومانچه دنیا ده عمر نک و تور دفنک مقدارنچه غنه آز عمل ایت دیگانده مال جمع ایتوب آرتقه قالدروی بلنماید. ایندی بو ایکی حدیث برسی ایکنچی سنه خلاف و معارض بولوب بلنادر. بو ایکی حدیثک برنده مال کوب جمع ایت و برنده آز جمع ایت دیگان خاطره خطور ایدهدر. انشاء الله جناب لرنکز بو ایکی حدیث نک اراسن جمع و توفیق ایدوب تاویل لرنی بازار دیو النجا اولندی والسلام.

اداره: ۱ نچی سؤالک جوابی: کاغذ آنچه ثمن اصطلاحیدر. ثمنیه بولغان نرسه ده زکوة واجبدر. (و شرطه حولان الحول و ثمنیه المال کالدر اهم و الدنا نیر) تنویر، یعنی زکوتک فرض بولویزک شرطی بل ایلانوم مالک ثمنیتیدر دراهم و دنانیر شیکللی دیمکدر. بو حالده کاغذ آنچه ده زکوة فرض بولونک شرطی بولغان ثمنیه وارددر. بناء علییه آندن زکوة

واجب بوله در. تیلایسه آنک ایله سودا ایتسون تیلایه صاندقنده بیکلاب تیک یا تقرر سون.

۲ نچی سؤالک جوابی: بو ایکی حدیث دیگانکدر حدیث نبوی بولما اینچه بور نفی عزیز لرن طرفندن وعظ مقامند، سویلنگان سوز لرن گه اوخشیدر. مع فیه بو ایکی سوز لرن آراسنده تعارض و مخالفت یوقدر. هر قایوسی نک مفهوملمری برسی آخر گه بجامعدر. (احدث لدنیاک کانک تعیش ابداء) سوزندن مفهوم بولغان مئال: دنیاک ایچون ابداء توره تورغان کشی کبی اش قیل دیمکدر. بر یرده کوب تورووی مقرر بولغان کشیده تسویفی غالب بوله در. «هی بو کون بولماسه ایرته گه بولور. بو کون بتماسه ایرته گه بتار. الله کونلری کوب ئالی» دیب دنیا اشینه بک پوشنمای آرتقه قالدرو، کوب برک کشیده عادتدر. شولای بولغاچ مصراع اول دنیا اشینه بیک اهیت بیرمه. دیگان اورنده سویلنگان سوز بولوب قالهدر. اما (واحدث لا خرتک کانک تموت غدا) نک بحسب المفهوم مئالی: آخرتک ایچون ایرته گه اوله تورغان کشی کبی اش قیل دیمک اولهدر. البته ایرتا گه اوله تورغان کشیگه ابنای جنسیله بخشی تورورغه آنلرغه ظلم قیلماسقه آنلرنی رنجتماسکه الهنک امر و نهینی اورننه یتکرور گه حق غیر اولسه آنلردن قوتیلورغه وهکذا آخرة ایچون یارارلق اشلر قیلورغه کرک بوله در. ایکنچی حدیث دیگانکدر ایسه بو سوز لرن گه هیچ بر تورلی معارضه سی یوقلغی بک ظاهر در.

VII

محمد نورقانیفی طرفندن سؤاللر.

۱ نچی سؤال فرض نماز یا که جنازه نمازی ایچون مطلقا آق بر کر که مو؟ تیمم شیکللی یا که اولنلی یا که ایگلنگان آشلق اوسوب تورغان یرده مه درستمو؟ اگر آشلق باصیلوب ضرر لدماسه.

۲ نچی سؤال بر طانلمغان کورلمگان آدم سلام بیرسه ظاهر نده برده مسلمانغه اوخشاغان یری بولماسه

لباسده بولسون صافال و مرطده بولسون اجنبیلر کبک بولسه بوشلینک سلامنی آورغه تیوشلیمی آلماسقه می؟ آورغه تیوشلی بولسه وعلیکم دیب آورغه می؟ یاگه وعلیکم السلام دیب آورغه می؟

اداره: انچی سؤالنک جوابی: نجس بولغان پاک بیره کشی گه ضرر کیلورلک بولغانده تلاساک گنه نندی نماز نیده اوقو درستدر. فتط آشلق اوسوب تورغان بیره سجده قیلغانده یهوشاق بولوب ماگلائی بانارلق بولسه اول نماز بولمیدر. زیرا فرض بولغان سجده قیلغان بولدر. سجده قیلو ایچون باطرو بران باطماساق یر کرک. (وعلی هذا اذا القی الحشیش الرطب او الیابس فسجد علیه ان لیده حتی لا یتسفل بالتسفیل جاز و الافلا) حلبی کبیر صحیفه ۲۸۹ یعنی یاش پچان یا که قوری پچان طاشلاب شرکا سجده قیلنسه، اگر پچان باطرو برلن باطارلق بولماسه آکا سجده قیلو جایز یوقسه جائز توگل دیمکدر.

۲نچی سؤالنک جوابی: سلام بیروچی نیک مسلمان ایکانی ظن غالب، مظنون بولسه سلامنی آورغه تیوشلی. اگر ظن غالب مسلمان توگل طرفنده بولسه آلماسقه یاخود علیکم دیب کنه آورغه تیوشلیدر.

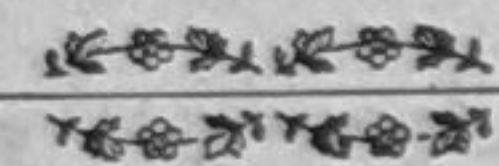
دار حقنده

۱۶نچی نومر مجلهده علی خلفه دار حقنه عنوانلی مقاله سنده دیهدر «لیکن احکام دینیله رمز هر برسی روسیه شهرلرند، موجوددر عید و جمعه کبی»

بو سوزاری کیلمی در. زیرا که عید جمعه اذان اوقهقی احکام بابندن ایسه عبادت بابندان در. بونلار ایلان احکام شرعیله رمز جاری دیب ایبتوب بولمی. ینه معکمه شرعیه رئیس مفتی الاسلام حضرت، امام قیلمی. جمعه اوقورغه ولایه بیرهلمی. فقط

استحقاق امامت اوزرینه شهادت نامه بیره. آنی غوبرناطور تصدیق ایلوب، بالفعل او توبردیت اینه. بو خصوصده هم امام جامع قیلوچی والی غوبرناطور اوله. ینه ثمره اختلاف حقنده ایته در. «ویحکم بکفر اللقیط علی تبعیه الدار» دیو. بو سوزی هم کیلمی. زیرا که قارغالی شهرنی، فرضاً دار حرب دیساکده، تابلغان لقیط قارغالی غه تابع اولمی. داردن اول ذوالید اولان تابوچی غه اوله. تابوچی مسلم اولغانده، ذوالیدکه تابع اولوب، مسلم اوله اگر تابوچی رفع قیلماسه اهل قریه گا، اهل شهرگا تابع اوله. ان مسلمانا فمسلم وان کافرأ فکافر انتهى.

اولوغ قشتروده امام جامع آخوند عبدالکریم تنگری قلی

توجیه

معترم محرر افندی! مناسب اولسه درجکدر

مرجودر

بو یلغی مجله ننگ ۵ نچی نومبرنده مندرج علی خلفه ننگ بحر الرائق عباره سنه عین مسئله کوروب بولمایددر. ومع ذلك آنک حقنده بر جمله سوز سولاب میدان مطبوعاتیه قویمق جرأتنده من. شویلکه اکثر مدة حمل حقنده اقوال اربعه ننگ برسینده تمسک سوز بر امر وسطی مراد قیلغان کشی سوزی توگل میکان دیه سم کیلادر اکثر مدة حمل: امام اعظم قاشنده ایکی سنه، لیث بن سعد التهمی قاشنده اوچ سنه اولوب، امام شافعی قاشنده دورت سنه در. بو مذکورلر: اوچ ذواتدن باشقه زهری نام ذات سبع سنین یعنی اکثر مدة حمل جیدی سنه دیهدر. (اکثر مدة الحمل سنتان عند ابی حنیفه واصحابه ربههم الله تعالی وعند لیث بن سعد التهمی ثلاث سنین وعند المشافعی اربع سنین وعند الزهری سبع

سنین) متن شرح السراجیه صحیفه ۲۱۷
 شو احواله توسط مراد ایدوب سنتین ایله سبع
 سنیننی طاشلهب شو ایکی آراده اولمق ایله سوله گان
 کشی سوزیندر دیه سم کیله در
 ملا محمد ظریف شریفی

میق یبار و حقنده

میق حقنده بیک کوب مقاله یاز دیلار فقیر نگرده
 اوز فکرنی بر آز بیان قلماق بولدی مییق بار،
 سبال بار. تغایر الا سامی بدل علی تغایر المعانی
 مییق دیب: مانبت فوق الشفة العلیاغه ایتله دور
 مونی هر کم کیسه دور سبال دیب: مانبت طرفی
 الشفة العلیاغه ایتوله در. مونی ایسه بعض لار کیسب
 وبعض دیگر لار یبار مکده دور. کتب معتبره ده مذکور
 در ولا باءس بابقا السبال لانه ارسله عمر وغیره
 دیندر. بعض بر افرا طراق ایتکان عنمالار مز
 باردرکه لا باءس لا جناح بر لان بر معنی ده در دیب
 فلا جناح علیه ان بطوف بهما دیگانه. شوشی لا جناح
 بر لان امام شافعی حضرت تری، سعی نک فرضلقینه
 استدلال قیلدر. امام اعظم حضرت تلاری ایسه وجوبیتی
 نه استدلال قیلدر بس بوس سبالنی امام شافعی
 فاشنده فرض حنفی فاشنک واجب دیماک بولوچیلار
 ده آز توگل وهم سنتنی تعریفده مانبت عن النبی
 علیه السلام فعلا او قولا او تقریراً دیگانه تقریر اگه
 قاراغانده، سبالنی یبارو سنة تقریری بسوله دور.
 نتاک حضرة عمرره ارسال قلاغنده نبینا صلی الله علیه
 وسلم نهی قلامینچه قار لاندوغان بوسی اورطه چه هم
 توغری سوز دور. لا اقل تفر بطراق سوز لا گانه
 سبالنی یبارو مباح در بس سبالغه مییق اطلاق قیلب
 مییق یبار گان کشی فلان نگان دیور گه بول یوقدر
 دخیده بعض ضرور اقی حضرت تلامز نک سوزی دور.
 عوام نک ایمانی بز نک مییق آستنده دیو آنکده حکمتی

اگرده لا اقل یباروی مباح بولغان سبالنی علمانک
 بر سیده یبار مسه، عوام آنی حرام دیب اعتقاد قیلب
 ایمانینه ضرر کیترووی بیک قریب دور، ونفصیل ذلك
 ان کلمة لا باءس قد تستعمل بمعنی الوجوب کلا جناح
 فی قوله تعه فمن حج البيت او اعتمر فلا جناح علیه ان
 يطوف بهما والسعی واجب عندنا وفرض عند الشافعی
 فلا باءس ولا جناح فی معنی واحد بمعنی الاستحباب
 والسنة کافی قول النهایة لا باءس بالسواک الرطب
 للصائم ومعنی انه لا یوجر علیه کقولهم لا باءس بان
 ینقش المسجد بالجص وماء الذهب ای لا اجر ولا
 اثم ومعنی ترک الاولى ای المستحب غیره لان الباءس
 الشدة ومعنی انه لا یجوز نحو قولهم لا باءس بالنظر
 الی الا جنبیة ای لا یجوز خادمی منفسه من الجلد
 الاؤل فی صحیفه ۳۳۱ بس بو سبالنی یبارونی لا یجوز
 گه نبینا صلعم نک تقریری یبار میدر بس سبالنی یبار.
 گان کشی گه مبتدع دیو اینور گه بول یوقدر.
 اما مقال حقنده اداره نک سوزی توغری دور. اکن
 نجم العلمده قوة القلوب دن نقل قیلب ایته دور (نتفی
 الفنکین بدعة) دیب (وهما جانباً العنققة شهد رجل عند
 عمر بن عبدالعزیز بشهادة وكان ینتفی فنیکیه فرد شها
 دته) دیب دخیده شونک توبان یاغند اراق (قال
 الدهلوی فی شرح الصراط المستقیم فی حلق العنققة
 وترکها اختلاف والا فضل ترکهها قد جاء فی بعض الروایات
 ان عمر رضی الله تعه عنه ام یقبل شهادة من حلق ذلك
 واما حلق طرفی العنققة فلا باءس به) دیدور بو عبار
 تلامر گه قاراغانده صقال قرغان کشی شهادتی بطریق
 الاولی مقبول بولماسه کراق فاسق اولدی اوچون
 والصلوة خلف بر وفاجر جوازی بیان در یوقسه
 فاسق نک امامتی نک کراهنده خلاف یوقدور. هذه ما
 تبسرلی فی هذا المقام من کان اعقل واعلم منا وهو یفهم
 ضعف ما فهنا وضعف ضعفه وفوق کل ذی علم علیم.

قریه نوروزده امام قوام الدین عدل گرای اوغلی قربان علیف

اداره: بو افندینک یاز دقلمری توغریدر. فقط مجله ده

بر تاتارچه كتاب قیلوب، مفهوم قرآنی ترجمه لر
 یئک شریعت غرابه مخالفه و تاتارچه قرآن دینه عوام
 آراسنده انتشار فسادینه سبب اوله چق اش ایکاننی
 بیان قیلدی لر. و ترجمه طرفلی مخلوقار نک سوزلری
 داملا اش محمد حضرت مدفیضه نک دیگانی کبک سراب
 کبی حقیقه سز مقاله لر در. کیلام دوخونوی صوبر انیه
 نک. شول بیکییفی ترجمه سنک طبعنی منعه. دوخونی
 صوبر انیه شو تشبثی ایله اوزینک یوز یللق محکمہ
 شرعیہ محمدیه ایکانینی بلدردی و وظیفه لازمه سنی
 حقیله ادا ایلدی. بیوک تدبیرینی قیلدی. شکر الله
 سعی من تسبب فیه. دوخونی صوبر انیه اهل سنه
 والجماعه اوچون و امام اعظم مذهبی ایله و اقتضاء
 ضرورتک ائمه مجتهدین گه تقلید ایله حکم قیللق اوچون
 تأسیس قلمنش بر محکمہ مأمورارندن وشو غرض
 اوچون روسیه نك الوغ ایمر اطورلری طرفندن،
 منشور عالیلری ایله، تعیین قیلنش مفتی و قاضیلر
 در. و ترجمه قرآنه تصدی قیلغان و بیکییفی و فروج
 لر، هر قایوسی اجتهاد مطلق دعوی سنده، ریفور
 ماسیه خیالنده، هوی لرینه مقابل و منافی ایات قرآنیه
 و احادیث نبویه و اجماع امة محمدیه تی، احترام
 و التفات قیلغان آدم لر در. اعاذ الله مسلمی الروسیه
 من شرهما و فتنتهما و رد کیدهما فی نحرهما. وشو ایکی
 کشی طرفندن قیلنش ترجمه گه مخالفت، قرآن علمای
 سی و قارغالی علمای سی و بورای علمای سی و غیری
 مترجم لر نی بلسگان و ترجمه لر نی نیدان عباره ایکانینی
 آکلاغان مسلمان لر در. همه سی دوخونوی صوبر انیه
 نک، خالص تبعه لریدر. و دوخونی صوبر انیه نک اعضا
 کرامینه ده، الله تعالی نك فضل او اغان علم و تمیز
 و قایو طرف، ملت و دینمز اوچون فائده لی و حکومت
 اوچون صداقتلی ایکانینی ادراک و فهم، عزیز و حکیم
 سبحانه و تعالی نك احسان اولنمشدر. کثرة قایو طرفک
 ایکاننی و قایو طرفه علماء وار و احترامغه سزا وار
 ایکانینی و موافق دین و حکمه ایکاننی، و طرف آخر
 ده علماء موجود ايسه، آنلر نی تحقیر لازم کیلمگانینی

موضوع مسئله اولان مییق و سبال توگادر. انده هیچ
 کم نك نزاعی یوقدر. انی یبارو، نیلاسه سنت،
 نیلاسه مباح اولسون و انده کلام یوقدر. مجله ده موضوع
 مسئله اولان مییق: (ما نبت فوق الشفة العلیا) دیب
 تعریف قیلنغان نرسه در. نه نه شول ما نبت فوق الشفة
 العلیا بولغان، عربچه شارب دیب ایتلگان قیلار
 بو زمانده کوب کشیلر نك آغر نی قابلاب، حتی اق
 صافالارینه فانشقانی کور نمکده در. کیسو تیوش دیگان
 کشی شول شارب نی کیسو تیوشلی دردی. سبالغه
 سوزده ایتوچی یوقدر. مییق نی کیسو تیوشلی دیگان
 کشیلر نك دلیل لرینه قاراغانده ده، انلر نك مییق دن
 مراد لری سبال توگل ایدکی بک اچق آکلانادر.
 انلر نك دلیل لر ی (احفوالشوارب) یا که (جزوا
 الشوارب) یا خود (فصوالشوارب) حدیثلریدر. هم
 تاتارچه ده سبالغه مییق دیملر کوب برده چلغی دیب
 ایتلر.

بیکییفی نك حق سز آچولانوینه قارشی

۹۵۷ نومر وقت غزته سنده بیکییفی اوفای محکمہ
 شرعیه محمدیه سنک اعضا کرامی نك، ترجمه قرآن
 نام نرسه سنی، باصدرو دن منعی خصوصنده، (تبرق
 و ترعد) یا شتاب و کوکراب یازغان، مقاله بشاعه
 مألینی کوردیم. بیکییفی دوخونوی صوبر انیه نك،
 شو تشبثینی، تدبیر سز قوت سز بر تشبث دیدر.
 و بیکییفی نك اوز فکر نچه گویا بکرمی میلبون روسیه
 مسلمانلاری، شویله بر مبتدع نك ترجمه سنه تشنه
 ایشلر و شونلار آراسنده عامالری وار ایشده،
 شو منع علمالره تحقیر ایش کبی، معناسز هذ، یانک
 بوانه در. چونکه بیکییفی بر فچ سطر مقدم ترجمه
 مسئله سنده تورلی فکر لر بارلغینی یازه در. دین
 و معیشت و بیان الحق صحائف اطائف شمولنک، عین
 ایمان و مقتضی عقل سوزلر، علماء کرام طرفندن دلیل
 لر، ایله بیکییفی و پرواز نك. نظم عربی فی قالدروب

دو خونوی صوبر اینسه هیئت بیکییف دن کوب کوب
اعلام بلالار. ولایم کیلسون نه ضرر وار؟ چونکه
تحقیر، مسلک‌ارینه وقصور لرینه عائد در. و ذات
و علم لرینه دگل. حکم و فصل هر دائم فلت کا یا که
کثرت کا تابع بولمای و محکوم علیهم بیننده علم و جاهه
صاحب لری یا که جهل و فقر و فاقه اربابی موجودیتنه
قارامای، بلکه حق و صواب و عدالت کا اباروب یوریدر.
بیکییف ده بلور گا تیوشلی ایدی. و بیکییف اوزینک
العقله ناظمه و طیبه شرح لری ایله، ترجمه و تفسیر گا
اهلیتنی اثبات قیلحق بوله در. مذکور کتاب لر غایه
مضبوط فنلارده بولغان لری اوچون فی الجملة قوه
علمیه سی وار کشیگا میسر در. آن لرنی شرح ایله اهلیت
نی اثبات کا قصی، تفسیر و ترجمه گا نبدای علم لار لازم
ایکاننی بلمگان لکدر. تفسیر گا اهلیت اسباب نزولنی
واقوال صحابه رضی الله عنهم و آثار تابعین و تابعیهم
رحمهم الله نی بلمک و شونلارنی رعایه و متابعه ایلا گنه
اولادر. نناک امام سیوطی آتقاند، ابن تیمیه دن (وفی
الجملة من عدل عن مذاهب الصحابة والتابعین و تفسیر
هم الی ما یخالف ذلك کان مخطئا فی ذلك بل مبتدعا لانهم
کانوا اعلم بتفسیره و معانیه کما انهم اعلم بالحق الذی
بعث الله رسوله) دیگان سوز لرنی نقل ایتنه در. و مصرده
النیل جریده سی صاحبی حسن طویرانی و مستشر
فللاردن موسیو هنری دی کاستریده. یالغز عربی
بلمک ایله، تفسیر کا و قرآنغه معنی بیرمک جائز توگل
و دائم خطاغه واقع بولنه دیمشار در. لله در المنصفین
و بیکییف ترجمه گه اهلیتنی اثبات اوچون اللزومیات
و قواعد فقیهیه و اوزون کونده روزه لرینی ذکر قیله.
اماده حماقة! شونلار ایماسمه مبتدع دیه بیکییف علیه
نه حکم گا، برهان توتلغان نرسه لر؟ و کیلام بیکییف
نک ترجمه گا اهلیتنه بیکییف قرآن عظیم الشان ترجمه
سینه اهل دگل چونکه اسباب نزولنی و آثار صحابه نی
رعایه قیلمی. و بلکه قرآنغه درست معنی بیرمی
هو اسینه موافق فاسد ترجمه قیله نناک قواعد فقیهیه
سنک (۱۸۰) صحیفه سنده (ومن یتبع غیر الاسلام دینا

فلن یقبل منه) آیه کریمه سنی (اسلامیتدن غیری حق
اولا بیلور بر دینی آرارایسه ده بولنماز) دیه ترجمه
قیلادر. شو یارم سطرده اوچ خطاء فاحش قیله (۱)
حق اوله بلور دیه دینی تقییدی. و الحال فلن یقبل
ضمیری مطافی دینکا عائد در. (۲) فلن یقبل منه کالم
یوجد نناک معناسنی بیرمکی. (۳) منه نناک ضمیرنی اهمالی
و دعوی بیکییف قواعد فقیهیه سنک (۱۶۰) صحیفه سنده
(فان جاؤک فاحکم بینهم او اعرض عنهم وان تعرض
عهم فلن یضروک شیئا) آیه کریمه سنده، هر بر ملت کا
دعوی لر نده تخییر و مساعد، وار دیدر. شوده سبب
نزولنی ملاحظه (۱) قیلمه غاندن و سیاق آیتنی بلمگاندن
ناشی خطا در. چونکه یهود لار توریه حکمندن قاجوب،
سید کائنات افند مزه حکمه مرافعه قیلالار ایدی.
و پیغمبر مز صلی الله علیه وسلم حکم قیلمای یهود لارنی
رد و آن لردن اعراض قیلسه، یهودنک ضرر لرنندان
قورقه ایدی. قاضی لارینه مراجعه لر بیله، رشوة بیروگا
مجبور بولمقلارینی ملاحظه قیله در ایدی. و اگر حکم
قیلسه، البته حکم الهی یهود هو اسنه تابع اولمیه چغندن،
علیه الصلاة والسلام یهودنک غرض و مطلوبنه خلاف
حکم قیلوب، بعثت نبویه دن مطلوب اولغان ایمانندن
کندینک رسول الله اولدغیله اقرار دن یهود لارنی
بر افلاشدر مق بولا چغندن. هر ایکی طرفنی، حسن
خلق نبوی مساعده قیلمای، حکم ایله اعراض آراسنک،
مضطرب قالغانندن. الله تعالی پیغمبر مزه تلاساک حکم
قیل تلاساک اغراض قیل دیه تخییر بیوردی. فان
جاؤک اگر سنکا کیلسه لر دیه جمله شرطیه بیان
واتعدر. (ان اردن تحصنا) قیللندن یا که حاصل
و واقعنی، غیر حاصل منزلنه تنزیل و ابراز در. (وان
کنتم فی ریب مما نزلنا علی عبدنا) آیه کریمه سی
قیلندن در. یهود لرنک حکم گا کیلمکلاری و علیه الصلاة
و السلام نناک اضطرابی محقق بولغاچ کیلسه لر حکم قیل

(۱) امام سیوطی آتقاند، اینه قال ابن رقیق العید بیان سبب النزول
طریق قوی فی فهم معانی القرآن و قال ابن تیمیه و قد اشکل علی جماعه
من السلف معانی آیات حتی وقفوا علی اسباب نزولها فزال عنهم
الاشکال (منه)

کلمه سهار کيفلر يينه براق ديمك كا حمل جاؤز دگل .
الحاصل آية كريمه ده هر ملتني تغيير گا هيچ دلالت يوق
اما عليه الصلاة والسلامني وقاضى لرنى شق آية كريمه
ناگر منسوخ بولمسه تغيير واردر . تفصيل تفاسير
سلف ده مذکور . ويكييف نيك ، ايكي سنه دن بيرى ،
مخالفى نصوص فرآنيه و مناقض احاديث صحيحه سوز
لارى ، ترجمه و تفسير گا اهل تولى لکنه برهان در .
بيكييف نيك حديثلر و اشعار ترجمه سنك هم خطأ تفسير
و ترجمه قيلوى كويدر . و ترجمه گه تصدى قيلغانلردن
ايكنچى سى فرواز نيك قرآن عظيم گا بر وجدانده
تاهمينى يوقدر . فلسفه عباداتنيك شهادتيل مذکور
برواز مبتدع و فلسفه اعتقاد نام نرسه سينه نظراً بعضا
ماديوندن و بعضا طبيعيون لردن اولغانينه و كا ، مسلم
ايكانيه دلالة قياغان سوز لرينه اوچر اله در . عموماً
توتقانده فروازده اساسلى علم و فرارلى اعتقاد يوق
ايكاني ظاهر ارله در . قصه تعبير قيلنسه مبتدع ديمه
كدن باشقه عبارة بولمى . فرواز فلسفه اعتقاديه
سنده (۱۰۰) صحيفه سنده سورة العلق يعنى اقرا سورة
سنى مفهومينى بيانده («اوتى ، اوتى ، اويشقان قاندىن
يعنى توبان در جه دن يار اطلغان كشى علم و قلم
آر قاسنك بنامه دكلرينى آفر نلهب او گر انوب بلوب مكرم
مكرم اولادر» ديگان مفهومده دى) ديه يازغان
فرواز نيك شو سوزى ترجمه گا اهيتى يوقلغينه ،
قرآن عظيم الشانه احترامسنزلغينه برهاندر .
آخرى وار . افقر الخلق عبدالحق ابن ملا عماد الدين .

قرآن ترجمه سى حقنده

۸۳۸نچى نومبر لى يولدى غزيته سنه يازلغان (قرآن
ترجمه سى حقنده) باشلى مقاله نى اوقغانم بعده آره صره
بر آز جمله لرينه جواب يازمق كند فكر قاصر مچه
مناسب و صواب كورادى . مذکور نومبر غزيته نيك

اولكى بيتى بر نچى ۲-۳نچى ستونلرينه تنظيم ايدلن
جمله ارنك بعض بر لرنى عينا نقل ايدوب جوابلانمق
البته اصلح و انسب اولور . غزيته نيك ۲نچى ستونى
۴نچى سطرندن باشلاب ايتنه : «يولدى ادار سينه هر
ايكى طرفدن بيك كوب خطلر كيلىگان ايدى بز آلا
نك بر ايكي سن گنه درج قيلدق» دى يولدى نيك بو
سوزينه مينم قاتشم يوق مين مونسينه جوابلانمىم .
وينه ايتنه بر نچه اهل فكر بو خصوصه غى فكر لرن
اداره غه عرض قيلسه لرده مكتوبلرن ميدانغه چغار و
دن قور قديلردى . ظاهرى مفيد كورنگان بو اشته
مخالف طرفده بولوب قارالوب قالونى تحمل قيلما
ديلر ديه ايضاحده قيله . منه مين اهل فكر نيك بو قور
قشلرينه قاتشوب بر آرسوز سويله مك بولدم . هم بو
قور قشلىرى تيشسنز و اورنسنز قور قش ديه تنقيد قلام
چونكه آلا نيك اول قور قشلىرى سالك اولدقلىرى
مسلك لرنده ثباتلرى يوقلقدن ناشى ديب بلام الاى
بولماغانده قايسى طرفنى بولسه ده حق طابسه حقى
ميدانغه چغار و دن قور قماس لردى ديب اويليم .
ولهذا آنداي كشيلىر گه اوز ضرر لرندن اوز لارى فايده
كور و چيلر ديب قارىم

غزيته ۲نچى ستونن قرق ايكي سطرندن صوك :
«نى مقصود بله در ايسه ، قرانده اسلام دينن بيك
تيكشروب اوقوچى روسلر قرآن نيك اورام تلينه
ترجمه قيلنوون كويدن آرزو قبالر» دى .

منه غزيته نيك بو سوزينه مين قاتشماينچى ق
(يريدون ليطفوا نور الله بافواهم) ديه قرآن كريم
جواب بيروب طور ادر . قرآن كريمك مك اوچ يوز
ونچه سنه ار هيچ تغيير سن نقطه بنقطه ميدانده اولماسى ،
اورام تلينه ترجمه لانماى كيماش شو نظم منزليه سيدر
حضرت امام اعظم نيك رجوع سنندن قطع نظر سويله
نگانده ده جواز صلوة حقنده نظم لازم ركن توكل
ديمكى فقط شوشى مسئله گه گنه مختص اولوب مسائل
سائرده نظم لازم ديب ايتنه ديه ، توضيح شو سوز
لرنى سويليدر .

(لانه جعل لازماً في غير جواز الصلوة كقراءة الجنب
والعائض حتى لو قرأ آية من القرآن بالفارسية يجوز
لانه ليس بقرآن لعدم النظم) توضیح ۴۳ نچی صحیفه .
قرآن کریمک اتیان مثلدن معجزاسکی، نظمندن
عاری. فالدرلغان فرض نقطه متغیره اوزه (؟) تعدد
قرآن اولور احتمالی اوستنه، توضیحک شو عباره
لرن کوروب طور دقمده، مین تاتارچه قرآنلرنی،
قرآن دیب ایته آلمیمن. حضرت احد الله تعالی تک
(فاتوا بسورة من مثله) قول معجزی البتته نظم منزل
اتیانندن اعجاز ایدی. عربی عباره، نظم منزل محو
ایدولوب، قرآن تاتارچه غنه ایتوب فالدرلسه،
اتیان مثلدن عاجزک احتمالی بته در. تلاسه کیم
تلاسه نیچوک قرآن یازه آلورغه کوچی بته در.
(اذا انزلناه قرآنا عربيا) قول حقیقک اوزندنده قرآنک
قرآن بولووی، نظم منزل عرب عباره سی اولماقنی
بلدره در.

الی حاضرک اشکک باشندوق ایکی کشی ایکی
قرآن یازارغه باشلاودن معلوم. ایکنچی بلغه چاقلی
طافن ثلله نیچه قرآن یازوچی چقار. ثلله نیچه سی
ثلله نیچه قرآن یازار. منه شولای ایتوب تورلی
نقطه ده تورلی قرآن بیک تیز کوبایور.
قرآن کلام الله قرآنک شول کلام الله اونغانلقی
اوجون قرآنی قرآن دیب اشانغان کشینک هر برسینک
اوز تلنده بولورغه اوزی اوقوب بلوب اشانورغه
کیرک دعواسنده اولان پروز کبی انجیلکک صانسز
متعدد بولووینه سببچی اولان لوترده انجیل کلام الله
کلام الله اولان انجیلنی انجیل گه اشانوچینک اوز
تلنده بولندروکیرک دعواسینه کرشوب، سوزن سوز
ایتدی. لکن قانلی محاربه لرنک صانسز بولووینه
سببچی اولدیغی کبی، تورلی نقطه ده تورلی انجیلکک
دنیاالر طولماسینه ده سببچی بولدی.
اسلام دینن بیک تیکشروب اوفوچی روسلرنک
قرآنک اورام تلنه ترجمه فیلموون آرزو قیامانندن
مقصودلریده شول بولورغه کیرک.

چونکه قرآنی ترجمه فیلمورغه قوشقان اوج کشی
لرینک برسینک قوری ترجمه می؟ یا که ترجمه اول
برلسکده شرح طرزنده بعض تفصیلات و آیه لرینک
سبب نزوللریده یازلورغه می؟ دیگان سؤالیته
«یوق آلاری کیراکمی قوری ترجمه بولسه هر
صحیفه سی اوجون فلانچه آچه بیرله چک» دیملری
قرآنک تاتارچه تلگه ترجمه فیلموونندن مقصودلری
نه ایکنی آچق آکلانه در. لکن مین اوزم قرآن
کریمک نظم شریفی معیتنده اولوب ترجمه ایدلووینه
سوز قویهیم اول حقه مینم انکارم یوقدر.

منزله اویازی محمد ظریف الشریفی.

طیب یدای و هو مریض

محترم «دین و معیشت» مجله سنده قرآن ترجمه
سی طوغریسنده یازیلغان سوزلرنی بایتاق وقتلردن
بیرلی مطالعه ایدوب کلدیکمدن حامی دین مبین
مجله گه وناشرلرینه رحمة و بیک رحمة دیولورسه
بویله آز اوله چغینه قانعمن. البته بو ترجمه خلقک
عربیانندن بالکل کوکلی سونوینه، قرآن کریمک
حضرت جبریل آرقلی نازل اولمش لسانیده دنیا
یوزندن کوتاریلووینه سبب بولونده شبهه گه بول
قالدرمیدر. بو ایسه «قرآن کوتاریلو» دیماینه
نه دیمک اولور. بونداین اشلرنک اوکنی آلق
هر مسلمانغه واجب دیولورسه بیک اورنلیدر. شو-
لایده «لکل مقام مقال و لکل میدان رجال» مقالچه
اهلیتنی ملاحظه فیلمنوب اهل لری طرفندن رد اید-
یاورسه دها گوزل بولور ایدی دیگان برسوز کوکل
گه کیلوب قویه. «آط چابه دیب . . . چابه فیلمندن»
هر طرفلری بتوش، دین دیانته لاری کامل، اهل
محلتهنی تربیه خصوصنده مقید، شهر اماملری و او-
لکان حضرتلر گه قاراب مسجدارینک ایشکینه
یوزاق قویلغان، مدرسه و تعلیمکک مجله سنده ادنی

رائحه سیده بولمغان، افراد محله دن صورالدیقه فایواری ایمان نقلدینی بویله یخشیلاب بلماگان، دگل اوقات خمهسه، بلکه جمعه و عیدلار گه ده سیراک حاضر بولا طورغان بر محله خلقی نه ریاست منصبه اولمش آدملرنک اوز محله لارندین واز کیچوب بلمام نینداین مقصد بولم « دین و معیشت » کبی عالی مسلیکلی بر محله دینیه گه قلم فانشدیرواری اول قدر موافق بولوب جینار میکان ؟

(الاهم فالاهم) قاعده سنچه محله ده رئیس اولان ذات که اولاهل محله گه دین و ایمان علملری او- گراتو همده ما یجوز به الصلوة قدرلی قرائت، عبادات و معاملاتده گی مالابدمنه لارنی تعلیم تیوشلی کورنه اطرافمزده شوندای محله لار بارکه؛ برگنه امامنک عمری اوشبولارنی تعلیم ایچون صرف ایدیلد یکده آزلق ایدر کبی کورنه در.

هر قایومز اوزنک گی عیبنی بیلوبک شرع شریف که موافق صورتده توزاتورگه اجتهاد ایتسه بلکه موفق اولنور ایدی جناب رب العالمین هر قایومزغه توفیق هدایه ویروب اولده اوزمزنک عیبلرمزنی توزاتورگه نصیب ایلاسون آمین.

فکر عاجز ناچیزانه لاری بو توغریده غایت محدود ایسه ده بونی یازمقندن مقصد اهل علم خطا- لارمنی کورگازوب رأی صوابلری ایله رهبر بولورلار امیدیلدر. ع.ع. امینی

اداره: قرآن ترجمه سی حقنده، اشبو مقاله ده صفتلری بیان فیلمنمش ذاتنک مقاله یازدیغی بزکه مجهول اولدیغی کبی اول ذاتنک کم ایدیکیده معلوم توگلددر. مع ما فیه بالاسی سرخوشلق ایله مبتلا اولغان بر اونک، فحشیات ایله مبتلا بولغان ایکنچی بر اوگه وعظ و نصیحت قیلوی شرعا مذموم بر اش بولماسه کرک. هم آنک فحشیات ضررلرنی سویله گان وعظینه فارشو « سن اوزنک سرخوش اوغلیکنی نصیحته قیل » دیمک وجدانا سویکوملی بر

اش بولوب کورنیددر. فقط صاحب مقاله دیدکنجه اوز عیبزدن طیبلاچ باشقه لرنی نصیحت فیلساق آنک اولویتنده شبهه یوقدر. لیکن اول دنیا ده بک نادر در. (دین و معیشت) اداره سیده خلقغه توغری یول کورساتو مقصدیله تاسیس ایدلدکی حاله هیئت اداره اوزینی تزکیه ایته آلمی. البته اوز قصور لریده بک کوبدر. اما اوزمزده قصور بار دیت عمومی قصورلرنی کورساتماوچیلکده مدوح اش توگلددر. شونک ایچون هیئت اداره من جهة اوز قصورلرنی بیلدیکی حالده جهة آخری دن ایکنچی قصورلرنکده میدانغه چغاریلوینه آرقلی کیلدر. هم حقلیدر.

(طیبیدداوی وهو مریض) دیگان عرب سوزینه مصداق بولمغان کشیلرنی بو زمانده ایزلاب تابار حال یوقدر. من الباب الی البحر اب بارمزده شوکا مصداقمز.

شعر:

ایا اخوان سزه بودر شکایت
زمانه تبدیلاتنی حکایت
دریغیا آخره ایردی زمانه
حیات حالمز دوندی یامانه
سلفی رسمن تلفگه سعی ایدارلر
باری نفسی مرادنچه کیدارلر
احادیث بیرینه درلو حوادیت
چقندر اشتهاره کوب خوابث
چقاروب تورلو بدعتلر جدلر
سلفلر حکمنه استاب بدلر
هم استحلل ایدرلر کوب حرامی
طروشه آزدرورغه کوب عوامی
اعانت استیور راه شماله
مگر تعریض ایده لر جمع مال

طروشسه هر حراملری جوازه
 أصولون تابماسه باشلر مجازه
 مجازیدین جیوب تور او عرفلر
 همان تعریض ایدر حرص سرفلر
 عالم لر اشلری دیب بعض عواملر
 حلال صانوب کفرلک هم طابارلر
 (!)

کوروبن حاشیه لرده برر قیل
 جیبوب ایکی نقطاسون ایدر قیل
 سلفلر رسمینه گر کرسه اول قیل
 تقوطی آصقه دوشسه قیلادر ییل
 سلفلر مجتهد لر بلممش تیک
 صانب کتب قرآن هیچ کورممش تیک
 بو نچوک بلممش مونی سافلر
 آلاز قالدردیار کتب حلقلر

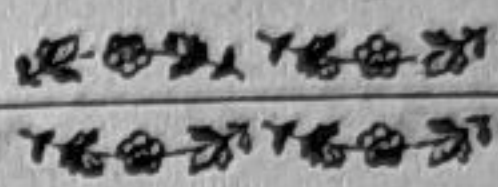
اطبعوا امرینه آلوب ابانی
 رضالقده دیب آلور ربانی
 اعینوا بیرینه حاضر اعینوا
 زماننگ آخره قالمغی در بو
 حیا دین حا ایله یاسی تارالدی
 بیرینه ترک ادبلر یاییلدی
 دیانتکا صیانتکا خیانت
 اعانت که بدل حالا اهانت

قانی سلف رسومن حوشچه صافلاو
 قانی مالنی شرع امرنچه پاکلاو
 فقیرگه بایده قالمادی اعانت
 فقیرنی اکثری قیلور اهانت
 عالم لر مال جبار کیمیت توتورور
 کیمیت آچوب عزیزت فاراب اوتورور
 نصابه مالک اولوب لایبالی
 کورلماز بریده تندزیه مالی
 جبار مالنی تولرگه عزیزتقه
 رحیم قالمادی فقیرگه غریبکه

(!) شعرنگ ایکی مصرعسی آغلاشمغانغه قالدردلی. اداره.

فقیرگه بیرسه مال بر آی توتارگه
 قویار اوچ حق ینه خدمت اینارگه
 جیب کوب مال فقیرگه طارانالر
 بر اولوشکه اوچ اولوش یارانالر
 خدا بنور هر بر اخفا اشنی
 یابلمش دیه لرمی بر مکرنی
 بو اشلر باری فعل الآخریندر
 فان الله خیرالهما کریندر

قارغالی امامی محمد ذکی عبیدالین

تورلی خبرلر

۴ نچی دو ما پای تحت ده قارالغان خبرلره کوره
 دورتنچی غصودارستوننی دو ماننگ آچلوی ۱۲ نچی
 نویابرده بولاچق ایمش حاضر کوب یرده صابلا
 وچی لسننگ اسپیسقهسی ترتیب که قویلب بتکان.

ایر قوتسکی: صوگ کونلرده ایر قوتسکی شهرنگ
 بیک قوتلی یغور بولوب ایکی آرشین قدری صو
 آرتقان توبان اورنلردهغی خلق اوی باشلارینه منوب
 نورغانلر. خلق آراسنده هلاکت کوب دیب یازالر.

ایگن حالی. راستوف غوبرنه سنده بیک کوب
 اویزدلرده ایگن لرنی هوا اسپیلگی قوروتقان شو
 کونده برنچه اویازده ایگن لرنی قورمغه (حیوان
 آزغینه) چاپالار ایکان.

آدیس. ادیسکه کیلگان خبرلره کوره گیرما
 نسکی اویزده اون بش مک دیستینه قدر اشلق
 نی بوز صوفغان بوز قوتی اشلقنی توبی برلن
 قازوب چقارغان ضرری ملییون حساب ایدل خلق
 حکومت دن یاردم صورارغه باشلقلرین تکلیفی ایدهلر

ايهش.

قزاق اچنده. قزاق اچندن يوروب كيلگان كشيپلر نك سويلاولارينه كوره طاري نك اوسوي بيك شب ايكان. خصوصا ايرتھر ك چاپلگان طاري لار شو كونده باش چغاروب آر شين يارم قدر اوسكانلر. صوگفي طاري لارني شو كونده بيك مطلوب درجه ده اميدلى حساب ايتمپلر ايهش. اورن بور دن ۳۰ چاقرم قدر مسافه ده قازنه ير لارينه چاپلگان صولى وبغدايدن قزاقلر ديستنه سندن ۴ يوز پوط چغار ديب حساب ايدالر.

حوقند. حوقنددهغى تاتار معلملى معللى پاليتسه قوشويله وطن لارينه قايتوغه تكليف ايدل كدن حوقندده بو سنه تاتار معلملى بولماس ديلر. حوقند اهالي سى بر جهتن بو خبر گه تا عسف ايتسه لرده ديگر جهتن اخلاقسز معلملردن قو- تلورلرينه شادلانلر ايهش.

پادشاهلر كورشوى. ۲۱ نچى ايبون ده پادشاه حضرتلرى غرمانيه ايه پراتورى ايلان كورشديلر. بو كورشو حقنده عزته لرده خصوصا خار جى جر يده لرده بيك كوب ملا حظات يازديلر.

جروچى - معنى كامل افندى اوپل بار منكه سنك نچه مرتبه كانسبورت بيررگه رخصت آلغان بوانغان بر مرتبه قويغاچده كينيت نك ديانتلى چاين لرى طرفندن منع ايدلگان. تكرار قوبارغه موفق اوله آلغاچ طهاتق تويدرو اوچون آكا بايتاق رذالتلر كوررگه توغرى كيلگان ايهش.

خارجى خبرلر

تركيه و ايتاليا صوغشى

ريم - ريم حكومتى صوغش نك تركيه حكومتى

طرفندن تيز توقناتلما يايچمن آكلاچ صوغشنى توقناتو بوانده چيت حكومت لرنك جديرك تشبت لرين اوتنگان. هم صوغش دخى دوام ايتسه اوزى حسابسز ضرر كورگان كى چيت دولتلرنك بو ضرر دن قورى قالمايه چقلرين بيان ايتكان.

شونك اوچونده خار جى غزته لر بيوك دولتلر طرفندن كوز كوفى بر قونفرانس نك بولوبن كوته لر. قونفرانس يولنده باشلاب حر كمت ايدوچى روسيه حكومتى بولورديلر. قونفرانس مسئل سى اولدانوق سويلانب نوره ده آنك ايتاليا طرفندن ارتق ا ميب كه آلماي توروى توركيه اچنده قوزغالغان اختلال لرنك بولوى بولغان ديلر.

گويه ايتاليا تركيه اچنده قوزغالغان اختلال لرنك تركيمنى صوغش دن توقنارلار ديب ظن ايتكان ايهش. فقط تركيه خاقى آنك كى عادى اختلال لرنك وجودينه ايتاليانلر تاثير لنگان قدر تاثير لنها ديلر. و اول اختلال نك آنك آغه آلغان اشينه سد بولوبن ظن ده ايتى.

طرابلس: تركيه حكومتينك فلوپ ارغه مانيو ير ياصاولرى طرابلس نى صاقلاب ياتا تورغان ايتاليان فلوپ لرن تورقتقان بولورغه كيرك آنلار تركيه نك موندن صوك فلوپ برلن صوغشوبن كوته باشلاغانلار حتى تركيه فلوپى دينگز برلن اوستلرينه كيلوب چغو اعتمال لريله خياللنه باشلاغانلار ايهش.

استانبول: آر ناودلر آر اسنده باش تارتوچيلىق درام ايتنه. آنلار اوزلرين چن مشروطيتكه اطاعت ايتوچى ديب حساب ايتلر. باش تركلر نك چن مشروطيتدن بايتاق يراق ايدكلرن بيان ايدوب پرافلاماتسيه لر تاراتقانلار. سلطانه: اوزلرينك حكومتدن آير اورغه تلادكلرى حقنده تارالغان خبرلره اوشانوى اوچون اوفكه لر بيان ايتكانلار. باشده مشروطيت نى تركيه ده آياغه باصدر و بولنده

اورنبورغ خبر لری

کون و هوالر۔ اوچ دورت کوندن بیورلی یغهور
 لر یاوغانی بوق، هوالر آرتق قزو نوگل اورنبورغ
 غوبر نه سنده کوب اورنده آسلیق یخشی بو اور دیر
 کوتالر، آرش اوراغینه بالانوچی لر کیله باشلاغانلر

مجله او قوچی حضرتلر دقتنه! رجب شعبان
 آیله رینک باشی خصوصتک کور وچی لر بولسه شونلردن
 شهادة آلدیغکز دن بنم اسممه شرعی جهتلرین اعتبار
 ایلان مکتوب یازوگزنی اوتنهم، امام محمد ولی حسینق

اداره دن - قارا سیوسکی وولصتده علی اکبر
 افتدییه!

اداره گه ایکی صوم آفچه غز آلسدی نی اوچون
 ایدی معلوم توگل، آفچه غز حاضر گه صاقلانا مقصود
 گزنی و آدریسگزنی یازوب بلدر وگز!
 ایبول باشنده مدتی تولغان مشتریلر گه ۲۶ نهی
 نومر مجله ییبارلمادی، مطلوب ایسه ابونه لر گزنی
 یا کار توگز تیوشدر.

ناشری محمدولی بن عبدالغنی حسینق،
 محرری فیض خان داودق

Редакторъ Фаизханъ Даутовъ.

Издатель Мухамедвалій Хусаиновъ.

Типографія журнала „Динъ ва Магешетъ“
 въ Оренбургъ.

کوب خدمت لری تیوبده شو کونده شول مشروطیت
 یولندا بولسه حکومتدن هیچ وقت آیرلما یا چاقارن
 بلدرر که طرشقانلر، اوزلرینک سلطانغه بو کما قدر
 هم بوندن سوکده اطاعتده بولناچق لرن سو بله کانلر.
 سلانیکدن خبر بیورلرینه کوره حکومت خلافنده
 حرکت ایدن اختلالچی صالدا تارنی توتو و آنلار،
 قارشو تورودن کوب افیتسرلر باش تارتقانلار
 ایمش، صالدا تارلر آراسنده حکومت که اطاعت ایتو
 کوبدن سو بله نه ایدی، شونلر جمله سندن بر نیچه افیتسر
 (بعض غزیتهلر نیک یازوینه کوره بکرمی) قوشلغان
 لر دیب یازغان ایدی، بو خبر لر همان شول ایسکی
 واقعنی قوبرتو اوچون حتی ترکیه گه دشمنانلیق
 اوچون یز لغان دیب اویلارغه ممکن.

یمن احوالی - یمن حقنده سویلنگان خبر لره کوره
 شو کونده شیخ ادریس ایلان امام یعنی آراسنده
 نزاع همان دوام ایده ایمش، شیخ ادریس قوی
 آستنه نچه مکتوب عربلر بولدی حاله آنلر حکومت
 اسمندن یمن نی طنجلاندرو اوچون صوغشالر ایکان.
 ادریس ایسه مجرد حکومت که خلافتی قیلوب خلافت
 دعواسی اوچون اوزینه بر قدر ایارچن لر ایارتب
 خلق نیک طنجلقن آلوب یوری ایمش، درست بولسه
 بو شیخ لرغه ایکی نهدده شیخ سنوسی دن خط کیلوب
 یونلر نیک اوز آراسنداغی نزاعلر نی بترونی اوتنگان.
 ووطن صاقلار یولنده اتفاق توروب شو یولده
 بر گه حرکت ایتولرین توصیه ایتکان.

اگر طنج طور ماسهلر آنلر نیک به-ن ده یاشی
 آماولرین بلدروب وطندن محروم فالو احتماللرین
 بیان ایتکان.

شول خط دن صوک بو شیخ لر آراسنده طنجلق
 وصلح بولوی امید ایده.
 حتی ایکاو برلشب اینالیبا علیهنه مقاومت ایدو
 احتماللریده بوق نوگل دیلر.